

### เด็กไทยกับการเสี่ยงภัยไซเบอร์

โลกในยุค Digital Disruption (ดิจิทัล ดิสรัพชัน) โลกที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาแทรกแซงแทนที่สิ่งที่เรียกว่า Analog (อะนาล็อก) อย่างสิ้นเชิง และตามมาติดๆ กับความรวดเร็วของการรับสื่อ คงต้องยอมรับว่า อินเทอร์เน็ต เป็นปัจจัยสำคัญในที่ทำให้ ทุกคนเข้าถึงง่ายขึ้น ผู้ปกครองเข้าถึงบุตรหลานมากขึ้น เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันมากขึ้น แต่ก็อย่าลืมว่า "มิชชัน" ก็สามารถเข้าถึงเด็กและเยาวชนของเราง่ายขึ้นเช่นกัน แม้สื่ออินเทอร์เน็ตจะมีข้อดีอยู่มากมาย แต่ก็มีหลายข้อที่นำกังวลเช่นกัน เพราะเด็กที่อยู่กับสื่อมาก ๆ ย่อมไม่ส่งผลดีต่อสติปัญญาและวุฒิภาวะทางอารมณ์ และภัยออนไลน์หรือปัญหาจากการใช้ชีวิตดิจิทัลของเด็กไทยก็มีมากขึ้นเช่นเดียวกัน ที่พบมากที่สุด 4 ประเภท คือ 1.Cyber bullying (ไซเบอร์บูลลี่) หรือ การถูกลั่น แก้งทางออนไลน์ (49%) , 2.การเข้าถึงสื่อลามกและพูดคุยเรื่องเพศกับคนแปลกหน้าในโลกออนไลน์ (19%) , 3.ติดเกม(12%) ,4.ถูกล่อลวงออกไปพบคนแปลกหน้า (7%)

น่าเป็นห่วงว่าค่าเฉลี่ยของ Cyber bullying ของเด็กไทยยังสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกที่อยู่ (47%) ดังนั้น Cyber bullying อาจจะเกิดขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ การด่าทอกันด้วยข้อความหยาบคาย การตัดต่อภาพ สร้างข้อมูลเท็จ รวมไปถึงการตั้งกลุ่มออนไลน์กีดกันเพื่อนออกจากกลุ่ม ฯลฯ เหล่านี้กำลังเป็นอีกผลิตผลจากอินเทอร์เน็ต ที่เป็นปัญหาซึ่มลึกส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคมไทยปรากฏให้เห็นและเริ่มทวีความรุนแรงมากในเวลา นี้เด็กและเยาวชนถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่เป็นเป้าหมายของอาชญากรรมออนไลน์ หรือพบกับภัยไซเบอร์คุกคาม การหลอกลวงเพื่อได้มาซึ่งสื่อลามกอนาจารเพื่อหาประโยชน์ในทางเพศจากเด็กและเยาวชน การถูก แบล็กเมลทางเพศ หรือการที่เด็กถูกข่มขู่เรียกเงินหรือแสวงหาผลประโยชน์อย่างอื่น โดยผู้กระทำใช้ภาพหรือ วิดีโอทางเพศของเด็ก

ความเสี่ยงคือ การที่เด็กและเยาวชนเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวมากเกินไป อาจทำให้ถูกติดตามคุกคาม ออนไลน์ได้รับการติดต่อสื่อสารที่ทำให้รู้สึกหวาดกลัว ไม่ปลอดภัย หรือไม่สบายใจ การถูกล่อลวงให้พูดคุยเรื่อง เพศที่ไม่เหมาะสม หรืออาจเป็นการนำไปสู่การถูกล่อลวงทางเพศ อีกทั้งผู้ปกครองที่มีพฤติกรรมชอบแชร์ภาพ วิดีโอเช็คอิน เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของเด็กและเยาวชนมากเกินไป อาจเป็นการเปิดโอกาสให้มิชชันเข้าถึงตัว บุตรหลานได้ง่าย เสี่ยงตกเป็นเหยื่อภัยออนไลน์ การเผยแพร่ภาพเด็กที่แต่งตัวไม่มิดชิด หรือมีลักษณะท่าทางที่ไม่เหมาะสม ทำให้ภาพของบุตรหลานอาจถูกนำไปใช้ในกิจกรรมทางเพศ สร้างผลกระทบจิตใจต่อเด็กเมื่อ เติบโตผู้ปกครองควรสอดส่องดูแลการใช้โซเชียลมีเดียของเด็กและเยาวชน และตัวผู้ปกครองเองอย่าโพสต์รูป ภาพหรือคลิปวิดีโอของบุตรหลานในลักษณะที่ไม่เหมาะสม ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของเด็ก กิจวัตรประจำวัน ที่อยู่หรือ โรงเรียน มากเกินไป ควรสร้างภูมิคุ้มกันทางไซเบอร์ สอนให้บุตรหลานมีทักษะรู้เท่าทันสื่อ จัดการ ตัวตนและชื่อเสียง รักษาความเป็นส่วนตัว สอนให้เด็กเข้าใจและระมัดระวังบุคคลที่พยายามเข้าใกล้ด้วยการตี สนทล่อล่อ ให้รางวัล ให้ขนม ให้เงินเพื่อให้เด็กเชื่อใจ และสอนให้เด็กเข้าใจรูปแบบพฤติกรรมของคนแปลก หน้าที่ควรหลีกเลี่ยงและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ

การป้องกันภัยที่มาพร้อมกับโลกออนไลน์จึงเป็นหนึ่งในหน้าที่ของผู้ปกครองยุคใหม่ที่ต้องสร้าง ภูมิคุ้มกันและช่วยปิดโอกาสที่เด็กและเยาวชนจะตกเป็นเหยื่อได้

จับบทความประจำวัน เรื่อง "เด็กไทยกับการเสี่ยงภัยไซเบอร์"

เรียบเรียงโดย ไอลวริญ อนันท์เมศย์/ เตชินท์ มัชฌันติกะ นำเสนอ

ท่านผู้ฟังที่สนใจบทความดังกล่าว สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย  
radiothailand.prd.go.th หรือติดต่อได้ที่ส่วนกระจายเสียงในประเทศ โทรศัพท์ 0 22777 3804 ในวันและ  
เวลาราชการ

ที่มา : <https://www.depa.or.th/th/article-view/4/https://www.springnews.co.th/digital-tech/technology/846842>

### คำถามและคำตอบ

#### คำถามที่ 1: แบบเลือกตอบ

คำถาม:

ข้อใดกล่าวถึงภัยออนไลน์ที่พบบ่อยที่สุดในเด็กไทยได้ถูกต้อง?

1. Cyber bullying, การเข้าถึงสื่อลามก, ดัดเกม, ถูกล่อลวงออกไปพบคนแปลกหน้า
2. การแชร์ข้อมูลส่วนตัว, การหลอกลวงทางการเงิน, Cyber bullying, ดัดเกม
3. การตัดต่อภาพ, Cyber bullying ดัดเกม, ถูกหลอกลวงในเชิงธุรกิจ
4. Cyber bullying, การเข้าถึงสื่อลามก, การถูกข่มขู่, การตัดต่อภาพ

เฉลย/แนวคำตอบ: คำตอบที่ 1

กระบวนการอ่าน: การหาข้อมูลเฉพาะเจาะจง

สถานการณ์: ชีวิตจริง

แหล่งที่มา: : เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: การรายงานข้อมูล

ประเภทของเนื้อเรื่อง: ข้อความเชิงอธิบาย

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

## คำถามที่ 2: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

### คำถาม:

ภัยออนไลน์ใดบ้างที่เกิดจากการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวมากเกินไป?

1. การถูกติดตามคุกคามออนไลน์
2. การได้รับการติดต่อที่ไม่ปลอดภัย
3. การติดเกม
4. การล่อลวงพูดคุยเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสม

เฉลย/แนวคำตอบ: คำตอบที่ 1, 2, 4

กระบวนการอ่าน: การสรุปข้อมูลเชิงวิเคราะห์

สถานการณ์: ชีวิตจริง

แหล่งที่มา: บทความจากข่าวสารออนไลน์

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: การรายงานข้อมูล

ประเภทของเนื้อเรื่อง: ข้อความเชิงอธิบาย

ลักษณะข้อสอบ: การเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

## คำถามที่ 3: แบบเติมคำตอบแบบปิด

### คำถาม:

จากบทความ ค่าเฉลี่ยของ Cyber bullying ในเด็กไทยอยู่ที่.....ซึ่งสูงกว่าเฉลี่ยโลกที่.....?

เฉลย/แนวคำตอบ: คำตอบที่ 49%, 47%

กระบวนการอ่าน: การค้นหาข้อมูลตรงตามคำถาม

สถานการณ์: ชีวิตจริง

แหล่งที่มา: บทความจากข่าวสารออนไลน์

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: การรายงานข้อมูล

ประเภทของเนื้อเรื่อง: ข้อความเชิงอธิบาย

ลักษณะข้อสอบ: การเติมคำแบบปิด

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

#### คำถามที่ 4: แบบเติมคำตอบแบบเปิด

คำถาม:

จงอธิบายปัญหาที่เกิดขึ้นจาก Cyber bullying และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน?

เฉลย/แนวคำตอบ:

Cyber bullying ส่งผลกระทบทั้งทางจิตใจและสังคม เช่น ทำให้เด็กสูญเสียความมั่นใจในตนเอง มีปัญหาสุขภาพจิต เช่น ความเครียดหรือภาวะซึมเศร้า นอกจากนี้ยังอาจทำให้เกิดปัญหาการเข้าสังคมในระยะยาวหากไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือแก้ไข

กระบวนการอ่าน: การวิเคราะห์และอธิบายข้อมูล

สถานการณ์: ชีวิตจริง

แหล่งที่มา: บทความจากข่าวสารออนไลน์

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: การรายงานข้อมูล

ประเภทของเนื้อเรื่อง: ข้อความเชิงอธิบาย

ลักษณะข้อสอบ: แบบเติมคำตอบแบบเปิด

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

#### คำถามที่ 5: แบบเติมคำตอบแบบอิสระ

คำถาม:

หากคุณเป็นผู้ปกครอง คุณจะสอนบุตรหลานอย่างไรให้ปลอดภัยจากภัยออนไลน์?

เฉลย/แนวคำตอบ:

ตัวอย่างคำตอบ:

- สอนบุตรหลานให้ระวังการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว เช่น ที่อยู่หรือโรงเรียน
- หลีกเลี่ยงการรับเพื่อนหรือพูดคุยกับคนแปลกหน้าในโลกออนไลน์

- ให้ความรู้เรื่องความเสี่ยงจากสื่อออนไลน์ เช่น การหลอกลวงทางเพศหรือการข่มขู่
- สร้างวินัยการใช้โซเชียลมีเดียให้เหมาะสม

กระบวนการอ่าน: การประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อบทอ่าน

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: บทความจากข่าวสารออนไลน์

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: การรายงานข้อมูล

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเติมคำตอบแบบอิสระ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน